

ΕΣΣΟ - ΠΑΠΠΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

(Κριτική τῆς «ἀναθεωρηθείσης» συμβάσεως)
ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΜΠΡΟΓΙΑΝΝΗ

Πολ. Μηχανικοῦ

Τοὺς τελευταίους μῆνες τῆς ζωῆς της, ἡ Βουλὴ ποὺ εἶχε προέλθει ἀπὸ τὶς ἐκλογὰς τοῦ Ὀκτωβρίου 1961 συζητοῦσε (ἀπὸ 8 Ἰανουαρίου μέχρι 1 Φεβρουαρίου 1963) τὴ Σύμβαση μεταξὺ Ἑλλ. Δημοσίου καὶ τοῦ Τόμας Πάππας, κατοίκου Μασσαχουσέτης ΗΠΑ, ποὺ εἶχεν ἐγκριθεῖ μὲ τὸ Β.Δ. ὑπ' ἀριθ. 822 (ΦΕΚ Α ὑπ' ἀριθ. 221 τῆς 6.12 καὶ 31 Δεκεμ. 1962). Ἡ Σύμβαση ποὺ εἶχε ὑπογραφεῖ ἀπὸ τὴν τότε Κυβέρνηση ἐρήμην τῆς Βουλῆς καὶ μὲ βάση τὸ Νόμο 2687) 1953 «περὶ εἰσαγωγῆς κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ», καταρτίσθηκε σὲ 48 ὥρες (ὑποβολὴ πρότασης ἀναδόχου στὶς 14 Νοεμ. 1962... «Σύμφωνος» γνωμοδοτήσις τῆς «Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς παρούσης συμβάσεως» στὶς 16 Νοεμ. 1962). Δηλαδή μέσα σ' αὐτὲς τὶς 48 ὥρες ἡ «Ἐπιτροπὴ» μελέτησε, συζήτησε καὶ κατέληξε στὴ διατύπωση «συμφώνου γνωμοδοτήσεως» γιὰ ζωτικώτατα προβλήματα τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας, γιὰ ἐγκαταστάσεις ἀξίας 110 ἑκατομ. δολλαρίων, γιὰ ἐπιχειρήσεις μὲ τζῆρο 80 ἑκατ. δολλάρια τὸ χρόνο καὶ γιὰ δεσμεύσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ποὺ θὰ ἀνανεώνονται ἐπὶ τόσα χρόνια, ὅσα τὸ «ἰσχυρὸ» οἰκονομικὸ συγκρότημα τῆς ΕΣΣΟ θὰ ἀντιμετωπίζει «ἀσθενεῖς» ἐλληνικὲς κυβερνήσεις!!!

Ἡ συζήτησις ἀνοίξε ὕστερα ἀπὸ σειρά ἐπερωτήσεων τῆς τότε Ἀντιπολίτευσης, ποὺ ἐκτὸς τῶν ἄλλων δὲν ἀνεγνώριζε τὴ νομιμότητα τῆς τότε Κυβέρνησης καὶ εἶχε δηλώσει ὅτι δὲν θεωροῦσε δεσμευμένη τὴ χώρα ἀπὸ διεθνεῖς συμφωνίες, ποὺ θὰ ὑπέγραφε μιὰ τέτοια Κυβέρνησις. Ἡ συζήτησις γύρω ἀπ' τὴ Σύμβαση αὐτὴ ὑπῆρξε ἐξονυχιστικὴ καὶ τὰ συμπεράσματα καταδικαστικά. Ἡ σύμβαση ἦταν γενικά, κατὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῆς Ἀντιπολίτευσης, καταφανῶς ἀσύμφορη γιὰ τὸ Ἑλλ. Δημοσίον. Βρισκόταν σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς ἐπιδιώξεις τῆς οικονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς χώρας. Προκαλοῦσε ἐπιβάρυνση τοῦ κόστους τῶν ἐλληνικῶν προϊόντων (συνέπεια τῆς αὐξημένης μονοπωλιακῆς τιμῆς τῶν καυσίμων) καὶ ἦταν γι' αὐτὸ ἀντίθετη πρὸς τὴν ἐπι-

διωκόμενη συναγωνιστικότητά τῶν προϊόντων αὐτῶν, ἰδιαίτερα μέσα στὰ πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ συμφωνία, ποὺ, ἐφ' ὅσον ἐκεῖνοι ποὺ τὴν ὑπέγραψαν ποτὲ δὲν πρόβαλαν σὰν δικαιολογητικὸ μιὰ μειωμένη (κάτω τοῦ «κοινοῦ νοός») πνευματικὴ συγκρότησις τους, εἶχε καὶ τὴ σφραγίδα τῆς ὑποψίας γιὰ συναλλαγὴ καὶ γιὰ ἀπεμπόλησις συμφερόντων τοῦ Ἑλλ. Δημοσίου.

Κατὰ συνέπειαν, ἡ διάδοχος Κυβέρνησις θὰ ἔπρεπε, πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλη ἐνέργειά της, νὰ ἐρευνήσῃ δικαστικῶς τὴν περίπτωσις καταδολίευσιν τῶν συμφερόντων τοῦ Ἑλλ. Δημοσίου ἐκ μέρους τῶν ὑπευθύνων προσώπων, ποὺ ὑπέγραψαν τὴν ἐν λόγῳ σύμβαση. Καὶ μόνον ὅταν θὰ εἶχε βεβαιωθεῖ ἀπόλυτα ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ «σκανδάλου τοῦ αἰῶνος», ὅπως εἶχε χαρακτηριθεῖ ἡ Σύμβαση ἀπὸ τὴν Ἀντιπολίτευσις (καὶ δὴ ἀπὸ ὑπεύθυνα τῆς σημερινῆς Κυβέρνησης πρόσωπα), τότε θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προχωρήσῃ σὲ διαπραγματεύσεις καὶ συμφωνίες γιὰ «ἐπέκτασις, συμπλήρωσις ἢ τροποποίησις» τῶν... σκανδαλωδῶν ἢ μὴ σκανδαλωδῶν διατάξεων τῆς Συμβάσεως.

Ὁ Πρόεδρος τῆς σημερινῆς Κυβέρνησης εἶχε πεῖ στὴ Βουλὴ πρὸ 15μῆνου περὶ τοῦ τὰ ἐξῆς:

«Τὸ Κράτος προσφέρει δύο ὡς τρία δεκαεκατομμύρια δραχμὲς κατὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν διὰ νὰ «ἀναγκάσῃ» τὴν ἀνάδοχον νὰ κάμῃ τρία μονοπώλια, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἔχωμεν ἀποικιακὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως. Αὐτὴ εἶναι ἡ δόξα τῆς οικονομικῆς μας ἀναπτύξεως εἰς περίσῃον Κοινῆς Ἀγορᾶς... Κύριοι Βουλευταί, εἶναι τόσον αὐτονόητον αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει, ὥστε νὰ δοκιμάζῃ κανεὶς ἐκπληξῆν διότι ἠκολούθησαν ἄλλον δρόμον, ἐκπληξῆν ἐάν ἐπρόκειτο νὰ εἶναι ἀπλῶς πνευματικὸν λάθος. Τί ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει; Νὰ γίνῃ καὶ τὸ δεύτερον διύλιστήριον κρατικόν, ὅπως ἐγένεν τὸ πρῶτον...».

Αυτή ήτο ή άποψη του Κέντρου, όταν αυτό άγωνιζόταν για την έξουσία και ήταν γι' αυτό του ήταν άπαραίτητη ή ψηφος του Λαού. "Ήξερε, όπως τό ξέρει και σήμερα, ότι ή πλειοψηφία του έλληνικού Λαού είναι έναντιον κάθε μορφής άποικιακής έκμετάλλευσης, έναντιον των έπιχειρήσεων βασικών κλάδων της οικονομίας σε ξένα μονοπώλια, που είναι και ή βασική αίτία της οικονομικής καθυστέρησης της χώρας μας.

Οί Ισχυρισμοί της Κυβέρνησης, δέν είναι παρά μιá φτωγή άπολογία για ένα προμελετημένο συμβιβασμό με τους παράγοντες, τους υπεύθυνους για την οικονομική καθυστέρηση της χώρας μας. Με τις τροποποιήσεις (δηλαδή με την άποδοχή του περιεχομένου της έπιστολής Τόμ Πάππας, που παρουσιάζουμε πιο κάτω) ή Σύμβαση δέν άποβάλλει τά βασικά χαρακτηριστικά «μειονεκτήματα», που την έκαναν άπαραδέκτη, άναχρονιστική και «σκάνδαλο του αιώνας».

Τά φραστικά πυροτεχνήματα και ή μεγαλοπρέπεια που παρουσιάσθηκαν στις μέρες του «τελεσιγραφικά» κατατεθέντος θεμελίου λίθου του βιομηχανικού συγκροτήματος Τ. Πάππας, δέν μπορούν να άντικαταστήσουν τά δεδομένα της πραγματικότητας, που προσπαθήσαμε να δώσουμε πιο κάτω.

**

Αί πρόσθετοι «ύποχρεώσεις» που άναλαμβάνονται υπό του άναδόχου περιέχονται στις έπιστολές που άντήλλαξεν ό Τόμ Πάππας με τους έκπροσώπους της Κυβέρνησης, είναι σχετικά μέ:

Α' ΤΟ ΔΙΎΛΙΣΤΗΡΙΟ

«1. Προς ύποβοήθησιν της πολιτικής της έλληνικής Κυβερνήσεως (1) άποδεχόμεθα όπως αύξηθί διά τό μέχρι του Αύγούστου 1968 χρονικόν διάστημα τό δικαίωμα του έλληνικού Δημοσίου όπως εισαγάγη έτοιμα προϊόντα πετρελαίου εις 15% της έν Έλλάδι καταναλώσεως. Τό είδος των εισαγομένων θέλει είναι της άπολύτου έκλογής του Δημοσίου. Ή έκ της εισαγωγής των προϊόντων τούτων μείωσις του έφοδιασμού της έσωτερικής καταναλώσεως θά άφορά μόνον τό Διύλιστήριον Θεσσαλονίκης της παραγωγής του Κρατικού Διύλιστηρίου Άσπροπύργου μή έπηρεαζομένης.

2. Άποδεχόμεθα περαιτέρω, όπως τά δικαιώματα του Δημοσίου διά τό μέχρι του Αύγούστου 1968 χρονικόν διάστημα αύξηθούν από 055 δολλ. εις 060 δολλ. κατά θάρελιον, προσέτι δέ έγγυώμεθα, ότι έν ούδεμιá περιπτώσει τά δικαιώματα ταύτα θέλουσι μειωθί κάτω των 050 δολλ. κατά θάρελιον.

3. Άποδεχόμεθα όπως προμηθευώμεθα, έφ' όσον ζη-

τηθί τοúτο παρά του Έλληνικού Δημοσίου, άργόν πετρέλαιον Bolayim (Land Quality) μέχρι ποσότητος 2 έκατ. τόννων και εις ρυθμόν 400.000 τόννων έτησίως. Μετά την προμήθειαν της άνω ποσότητος είμεθα πρόθυμοι να συζητήσωμεν την προμήθειαν έτέρας ποσότητος 1 έκατ. τόννων του αύτου άργού πετρελαίου με τον ρυθμόν παραδόσεως 200.000 τόννων έτησίως.

4. Είς περίπτωση άνευρέσεως έν Έλλάδι άργού πετρελαίου εις έμπορευσίμους ποσότητας, άποδεχόμεθα όπως ή τιμή τούτου διά ποιοτικώς κατάλληλον και παρά του Διύλιστηρίου Θεσ)νίκης διύλιζόμενον κατά την σύμβασιν πετρέλαιον καθορίζεται θάσει των κατά την έποχήν εκείνην και παρεμφερών προς την ποιότητά του έκάστοτε κατωτάτων δεδηλωμένων τιμών posted prices

5. Άποδεχόμεθα όπως τό Διύλιστήριον Θεσ)νίκης προμηθεύη εις τάς λοιπάς έν Έλλάδι βιομηχανίας πετροχημικών, νάφθην εις τιμάς διεθνώς συναγωνιστικάς.

6. Καθ' όσον άφορά την ποσότητα του εισακτέου άργού πετρελαίου είμεθα πρόθυμοι να «γνωστοποιώμεν εις τό Δημόσιον τό σχετικόν έτήσιον πρόγραμμα εισαγωγών μέχρι της 31 Οκτωβρίου έκάστου έτους» και να «συζητώμεν τοúτο μετά των άρμοδίων του Δημοσίου προς διαπίστωσιν ότι τοúτο άνταποκρίνεται εις τάς άνάγκας διά την παραγωγήν προϊόντων της έγχωρίου καταναλώσεως, τάς ειδικάς άνάγκας του συγκροτήματος, ως και τάς λοιπάς άπαιτήσεις των άγορών έξωτερικού».

7. Έν σχέσει προς την περίοδον μετά τον Αύγουστον του 1968 σάς θεβαιούμεν περί της προθυμίας μας όπως συζητήσωμεν τότε και έντός του πλαισίου της σύμβασεώς μας, «προσθέτους τυχόν ώφελείας» αίτινες θά ήτο δυνατόν να έπαυξήσωσι τάς οικονομικάς έπιπτώσεις της σύμβασεώς μας επί της έλληνικής οικονομίας».

(ΣΗΜ.: Οί ύπογραμμίσεις δικές μας).

Ή άρχική σύμβαση ΕΣΣΟ ΤΟΜ ΠΑΠ-ΠΑΣ προέβλεπε:

1. Ίδρυση διύλιστηρίου δυναμικότητος κατεργασίας 2.500.000 τόννων άργού πετρελαίου τό

χρόνο και με ύψος επένδυσης 24 εκατ. δολ-
λάρια.

Ποιά ήταν τα μειονεκτη-
ματα της αρχικής σύμβασης, σχετικά
με την ίδρυση του διυλιστηρίου και των
παρεπομένων του, και ποιά απ' αυτά απε-
μάκρυναν οι νέες συμφωνίες Πάππας - Κυ-
θέρνησης; Ποιους στόχους της οικονομικής
ανάπτυξης πετυχαίνει ή υπό «νέα μορφή»
σύμβαση για την ίδρυση του διυλιστηρίου;
(Ελάττωση της υποαπαιχγήλησης; επιτά-
χυνση των ουθμών ανάπτυξης της έθν. οί-
κονομίας; επίτευξη δυνατοτήτων συναγω-
νιστικότητας των έγγωρίων προϊόντων, έ-
λάττωση της παθητικότητας του έμπορικού
ισοζυγίου, αξιοποίηση των πλουτοπαραγω-
νικών πηγών της χώρας. οικονομική άνε-
ξαοτησία;) Μήπως και με τη «νέα μορφή»
ή Σύμβαση ΕΣΣΟ - ΠΑΠΠΑΣ αποτελεί
συνέχεια της πολιτικής της «άντι πάσης θυ-
σίας εισροής (και έκροής) ξένων κεφαλαί-
ων»: . . .

Η ίδρυση διυλιστηρίων πετρελαίων σε
χώρες που δεν έχουν δικές τους πετρελαιο-
πηγές, προπολεμικά ήταν αδύνατη, γιατί ο
όποιοσδήποτε επιχειρηματίας θα ήταν έ-
ξαρτημένος απόλυτα απ' το πανκόσμιο
καοτέλ 7 μενάλων εταιριών. Απ' αυτές
μια είναι η Σόκονυ (ο αποκλειστικός προ-
μηθευτής και μεταφορέας του Διυλιστηρίου
'Ασπροπύργου) και άλλη μια η ΕΣΣΟ.
Μετά τον πόλεμο όμως η επιχείρηση διυ-
λισης σε μια χώρα γωρίς πετρελαιοπηγές
μπορεί να σπιοιχθεί λόγω 1) της εισόδου
στο διεθνή στίβο της έμπορίας πετρελαίων
της σοβιετικής παραγωγής. 2) της δημιουρ-
νίας της Ιταλικής ENI και 3) της ανακάλυ-
ψης πετρελαίων στη Λιθύη και στη Σαχά-
ρα. Πάνω σ' αυτά τα έρείσματα υποροϋσαν
να σταθοϋν μια - δυο έθνικές επιχειρήσεις
διυλισης πετρελαίου.

Βασικό για οποιοδήποτε ξεκίνημα φι-
σικά ήταν και είναι, ή τιμή της πρώτης ύ-
λης (δηλ. του άργου πετρελαίου) που ά-
ποτελεί τη βάση κοστολόγησης των προϊ-
όντων του Διυλιστηρίου με μικρές αύξομει-
ώσεις, ανάλογα με τις τιμές που αναγρά-
φονται στο Platt's Oilgram τις σχετι-
κές «έπιτροπές» και τις διακυμάνσεις της
ναυλανοράς.

Η επινειρηματική σκέψη που όδηγησε
τον Τόμ Πάπας και την ΕΣΣΟ στην υπο-
γραφή της Σύμβασης ήταν: πρώτα - πρώ-
τα ή μονοπωλιακή παραγωγή στην Έλλά-
δα πολυτιμοτέρων προϊόντων πετρελαίου,
όπως είναι οι ανώτερες βενζίνες, ένισχυ-
μένη απ' τη δυνατότητα να έχη στα χέρια
του (σε λογικές τιμές) τα αναγκαία ποσά
της πρώτης ύλης και να αξιοποιήσει σε
συνέχεια τα άλλα προϊόντα της θερμολύ-
σεως. (Υ γ ο α έ ρ ι ο, που τοποθετείται
εύκολα, υ δ ρ ο γ ό ν ο, που είναι πα-
ράλογο να καίγεται στους αποστακτήρες,
ά μ μ ω ν ί α, φθηνότερη κατά πάσαν πι-
θανότητα απ' την «άμμωνία του έργοστασί-
ου της Πτολεμαίδας», με θ ά ν ι ο για τε-
τραχλωράνθρακα και άλλα προϊόντα σε

συνδυασμό με χλώριο και άλλα πολύτιμα
προϊόντα με πλατειές προοπτικές). Κι' όλα
αυτά να παράγονται σε διεθνείς συναγωνι-
στικές τιμές. Έτσι, ο Τ. Πάππας «έπεισε το
'Ελλην. Δημόσιο» να ιδρυθεί το Διυλιστή-
ριο Θεσ)νίκης, που δεν το χρει-
άζεται σήμερα ή χώρα (γιατι
έχει το έθνικό διυλιστήριο 'Ασπροπύργου
με 1.800.000 τόννους έτήσια παραγωγή),
και που σε καμμιά περί-
πτωση δεν θα το έβαζε σε
ένα Πρόγραμμα Έθνικων
'Επενδύσεων καμμιά Έλλ.
Κυθέρνηση, γιατί απλούστατα δεν
έντάσσεται λογικά (και δη με προτεραιό-
τητα) σε ένα τέτοιο Πρόγραμμα Οικονομι-
κής Ανάπτυξης.

Το νέο διυλιστήριο με 2.500.000 τόννους
δυναμικότητα κι' ή Ελλάδα χρειάζεται
500 - 600 χιλιάδες τόννους περίπου απ' την
παραγωγή 'Ασπροπύργου. Οι πετροχημι-
κές βιομηχανίες και οι έξαγωγές καλοϋν-
ται λοιπόν να απορροφήσουν τα περισσεύ-
ματα. Το διυλιστήριο θα αρχίσει να λει-
τουργεί σε τρία χρόνια και επί δέκα χρό-
νια θα δουλεύει παράλλη-
λα με το Κρατικό Διυλι-
στήριο, που «κατά σύμπτωση» ή μίσθω-
σή του λήγει τότε όταν περίπου θ' αρχίσει
να λειτουργεί το Β' Διυλιστήριο (28 Αυ-
γούστου 1968). Η σύμβαση θα ανανεώνε-
ται κάθε 10 χρόνια με τους ίδιους όρους
και έφ' όσον το θέλει (=έφ' όσον τηρεί
τις συμβατικές υποχρεώσεις του) ο ανάδο-
χος. Το άργό πετρέλαιο θα το προμηθεύει
ή ΕΣΣΟ.

Η βασική αξίωση του αναδόχου, που κα-
τοχυρώνεται κι' απ' την αρχική Σύμβαση
κι' απ' την «τροποποιημένη» (άρθρ. 7) εί-
ναι ή τιμή των 3,60 δολλ. κατά βαρέλιο άρ-
γου πετρελαίου, που μπαίνει στο διυλιστή-
ριο του Τ. Πάππας (δηλ. 26,60 δολλ. τον
τόννο). Απ' αυτά τα 3,60 δολλ. τα 055 -
060 δολλ. κατά βαρέλι, διατιθέμενο στην έ-
σωτερική κατανάλωση (ξεχωρίζονται οι έ-
ξαγωγές και τα βαρέλια που θα διατεθοϋν
για πρώτη ύλη στις βιομηχανίες του αναδό-
χου, όπως συνάγεται απ' τη Σύμβαση) θα
τα παίρνει το 'Ελλην. Δημόσιο σαν δικαι-
ώματα.

Αυτό το σημείο της Σύμβασης, δηλ.
ή τιμή των 3,00 - 3,05 δολλ.
κατά βαρέλι, που κατοχυρώνεται
έπ' όφελεία του αναδόχου, ήταν μια απ' τις
βασικές αιτίες, της επίθεσης της Αντιπο-
λίτευσης της περασμένης Βουλής κατά της
Σύμβασης. Οι διαφορές των τιμών των πε-
τρελαιοειδών έξωτερικού cif Πειραις κα-
θώς και των τιμών των πετρελαιοειδών που
προσφέρουν FOB τα έργοστάσια της 'Ιτα-
λίας, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα
(βγαλμένο από αντίστοιχο πίνακα της με-
λέτης του καθηγητή κ. Στ. Σταυροπούλου,
πρὸ δημοσιεύτηκε στα «Σύγχρονα θέμα-
τα, τόμος Α', σελ. 263 και 422) με τί-
τλο «Το Β' Διυλιστήριο»:

Συγκριτικά στοιχεία τιμών προϊόντων πετρελαίου Διυλιστηρίου ΕΣΣΟ - ΠΑΠΑΣ, με τιμές προϊόντων Έξωτερικού

Προϊόντα	Τιμή cif εις Πειραιά κατά τόνν. σέ Δολάρια	Τιμή fob 'Ιταλία κατά τόνν. σέ Δολλ.	Τιμή σχ. factory Διυλιστηρίου ΕΣΣΟ ΠΑΠΑΣ	Διαφορά εν σχέσει με τιμές cif Πειραιά σέ Δολλ.	Διαφορά εν σχέσει με τιμές fob 'Ιταλία σέ Δολλ.
Βενζίνη Regular	22,50	18,00	37,00	+14,50	+19,00
Ντηζελέλαιο	26,00	23,00	30,00	+4,00	+7,00
Μαζούτ 1500''	13,40	11,00	16,80	+3,40	+5,80
Μαζούτ 3500''	12,00	11,00	16,10	+4,10	+5,10
Φωτιστ. πετρέλαιο	32,60	23,00	35,80	+3,20	+12,80
Νάφθα (πυροκτέλαιο)		27,00	34,60		+7,60
"Ασφαλτος	35,40		28,60	-6,80	
Βενζίνη Premium	27,50	26,00	43,000	+15,80	+17,00

Από τον πίνακα αυτόν φαίνεται η πρώτη «συμβολή» των ΕΣΣΟ - ΠΑΠΑΣ στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας και στην επιτάχυνση των ρυθμών της και απ' τις τιμές αυτές των καυσίμων συνάγονται οι επιπτώσεις επί του κόστους των έγχωριων προϊόντων, που επιδιώκεται να γίνει συναγωνιστικό (!!!)

Αίρεται το βασικό αυτό, έχθρικό για την ελληνική οικονομία, και χαρακτηριστικό «μειονέκτημα» της σύμβασης, με τις τροποποιήσεις, που «άπεδέχθη» ο Τόμ - Πάππας; Φυσικά όχι.

Στη θρασύτατη έπιστολή, που αντήλλαξε με τους εκπροσώπους της ελληνικής κυβέρνησεως: 1) ο Τόμ Πάππας προσφέρει «πρός υποβοήθησιν της ελληνικής Κυβερνήσεως» (!!) 0,50 δολλ. κατά βαρέλιον (δέν διευκρινίζει αν πρόκειται μόνο για την έσωτερική κατανάλωση, όπως προβλέπει το άρθρ. 7 της Σύμβασης). "Αν δεχθούμε 7,5 βαρέλια κατά τόννο και έσωτερική κατανάλωση 500 - 600 χιλ. τόννους (δηλ. 4.500.000 βαρέλια), η προσφορά του Πάππας «πρός την ελληνικήν κυβέρνησιν» είναι του ύψους των 2.250.000 έως 2.500.000 δολλαρίων το χρόνο και όχι 8.500.000 έως 9.000.000 που ανέφεραν στη Βουλή οι υπεύθυνοι.

Έξ άλλου δέν διευκρινίζεται αν τα ποσά αυτά θα καταβάλλωνται σε συνάλλαγμα. 2) Έπιτρέπει στο Έλλην. Δημόσιο να εισάγει έτοιμα προϊόντα πετρελαίου σε ποσοστό 15% της έσωτ. κατανάλωσης, και τουτό για το χρον. διάστημα μέχρι Αυγούστου 1968, δηλ. για το χρονικό διάστημα που δέν θα έχει καλά - καλά αρχίσει η λειτουργία του Διυλιστηρίου ΕΣΣΟ - ΠΑΠΑΣ (!!) 3) Δέχεται να του προμηθεύσει το Έλλ. Δημόσιο αίγυπτιακό πετρέλαιο Bolayim (Land Quality) μέχρι ποσότητα 2 έκκατ. τόννων (με ρυθμό 400.000 τόννους το χρόνο) και να συζητήσει την προμήθεια από το Έλλην. Δημόσιο ίδιας προέλευσης πετρελαίου ποσότητας 1 έκκατ. τόννων (με ρυθμό 200.000 τόννους το χρόνο). Πρόκειται για την περίπτωση τυχόν καταβολής άποζημίωσης εκ μέρους της Αιγύπτου εις είδος (δηλ. εις πετρέλαιο) για τις περιουσίες των Αιγυπτιωτών Έλλήνων. Και παρουσιάζεται κι' αυτή ως «προσφο-

ρά» του Πάππας προς το Έλλην. Δημόσιο!.. Και τουτό χωρίς να γίνεται λόγος ούτε για τιμή, ούτε για πληρωμή σε συνάλλαγμα.

Και θεωρείται ώφελημένο το Έλλην. Δημόσιο απ' αυτή τη κουβαρντωσύνη του αναδόχου σαν να είναι βέβαιο ότι: α) θα πάρουμε πετρέλαιο Bolayim (Land Quality) β) θα μάς δώσει η Αίγυπτος με το ρυθμό που βολεύει τον Τ. Πάππας, γ) θα μάς το καλοπληρώσει σε συνάλλαγμα και τέλος σαν να επρόκειτο να το πετάξουμε στη θάλασσα αν δέν δεχόταν ο Τ. Πάππας να του το προμηθεύσουμε. 4) Ο Τ. Π. δέχεται να πάρει άργό πετρέλαιο από κείνο, που... «θ' άνευρεθί στην Έλλάδα σε έμπορευσίμους ποσότητας», σε τιμή που θα καθορίζεται θάσει των κατά την έποχήν εκείνην παρεμφερών προς την ποιότητά του εκάστοτε κατωτάτων δεδηλωμένων τιμών Lowest Posted prices, Φυσικά δέν γίνεται λόγος ούτε για προτίμηση (έπι ίσοις όροις τουλάχιστο) ούτε και δικαιολογείται καν γιατί για το «έλλην. άργό πετρέλαιο» (που δέν θα το ανακαλύψουν ποτέ οι ΕΣΣΟ - ΕΛΛΗΝΙΚ κλπ.), η τιμή θα καθορίζεται ως άνω, ενώ η τιμή του άργου πετρελαίου της ΕΣΣΟ θα είναι σταθεροποιημένη και «κατά την έποχήν εκείνην» και κατά τας κατοπινάς δεκαετηρίδας. 5) Δέχεται ο Τ. Π. να προμηθεύει στις λοιπές έν Έλλάδι πετροχημικές βιομηχανίες νάφθην σε τιμές διεθνώς συναγωνιστικές. Φυσικά, στην περίπτωση αυτή θα κάνει τη θυσία να τη δίνει αντί 34,60 δολλ. τον τόννο σε 27,00 δολλ. (ίδε πίνακα τιμών). Γιατί άραγε; Μήπως έπειδή καμμιά έν Έλλάδι πετροχημική βιομηχανία δέν θα είναι δυνατό να σταθεί αν το πακέτο των μετοχών της δέν είναι στην τσέπη του κ. Τ. Π.;

Το ύπ' αριθ. 6, σχετικό με το Διυλιστήριο «άποδεχόμεθα», της έπιστολής του (το όποιο «άποδεχθείσα η Κυβέρνηση, διάταξε τας άρμοδίας κρατικές υπηρεσίας όπως προβώσιν εις την κίνησιν της άπαιτούμενης διαδικασίας διά την τυπικήν επικύρωσιν των ούτω συμφωνηθέντων») άφορᾶ την ποιότητα του εισακτέου άργου πετρελαίου, για την όποια είναι πρόθυμος ο αναδόχος να γνωστοποιεί στο Δη-

μόσιο τὸ σχετικὸ πρόγραμμα εἰσαγωγῶν καὶ νὰ τὸ συζητᾶει μὲ τοὺς ἀρμοδίους, πρὸς «διαπίστωσιν ὅτι τοῦτο ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας, διὰ τὴν παραγωγὴν προϊόντων τῆς ἐγχωρίου καταναλώσεως, τὰς εἰδικὰς ἀνάγκας τοῦ συγκροτήματος, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ». Ἡ ἀποδοχὴ αὐτὴ τοῦ ἀναδόχου ἐμπεριέχει τὴν ἐκ τῶν προτέρων πρόσκληση γιὰ νὰ ἀνατραποῦν (μὲ συνυπεύθυνο τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Δημοσίου) τὰ ὑπὸ στ. 3 καὶ 4 «ἀποδεχόμεθα» τοῦ ἀναδόχου σχετικὰ μὲ τὴν εἰσαγωγὴ αἰγυπτιακοῦ πετρελαίου καὶ μὲ τὴν τυχόν χρησιμοποίησιν ἑλληνικοῦ ἀργοῦ πετρελαίου.

Τέλος, ἐμφανίζεται καθαρὰ ἀπειλὴ μελλοντικῶς κατὰ τοῦ Κρατικοῦ Διυλιστηρίου Ἀσπροπύργου καὶ πιθανὸν καὶ ἄλλων κλάδων τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας μέσα στὴν προθυμία τοῦ ἀναδόχου «νὰ συζητησῆται (μετὰ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1968, πού τελειώνει ἡ μίσθωσις τοῦ Α' Διυλιστηρίου) τότε καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς συμβάσεώς του, προσθέτους τυχόν ὠφελείας, αἵτινες θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαυξήσωσι τὰς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας».

Ἡ τελεσιγραφικὴ τροποποίησις τῆς σύμβασης τοῦ 1962, ἐπ' ὠφελεία τοῦ ἀναδόχου, σχετικὰ μὲ τὴν δυναμικότητα τοῦ Χαλυβουργείου, τὴν ἐπιλογὴν τῶν πετροχημικῶν καὶ τέλος μὲ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἰδρύσεως νέου χημικοῦ συγκροτήματος στὸ Μεσολόγγι (γιὰ τὰ ὁποῖα θὰ μιλήσωμε πιὸ κάτω ἀναλυτικὰ) δείχνουν τὰς «προσθέτους» τυχόν ὠφελείας, αἵτινες θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπαυξήσωσι τὰς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις τῆς Συμβάσεως Πάππας ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Τὸ ποιὸν τῶν ἐπιπτώσεων αὐτῶν, θὰ προσπαθήσωμε νὰ τὸ δώσωμε θάσει τῶν σημερινῶν δεδομένων, ἀλλὰ καὶ θάσει τῶν μελλοντικῶν «προοπτικῶν» πού διανοίγει ἡ Σύμβασις αὐτὴ γιὰ τὴν ὀλοκληρωτικὴν κατάργησιν

τῆς οἰκονομικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας μας.

Σημειώνομε (κλείνοντας τὰ ὄσα ἀφοροῦν τὸ Β' Διυλιστήριον καὶ τοὺς «νέους ὄρους» τῆς Σύμβασης, σχετικὰ μὲ αὐτὸ) ὅτι μὲ θάσιν, κατὰ μέγιστον, 2.200.000 — 2.500.000 τόννους ἀργοῦ πετρελαίου ἐπεξεργαζομένους στὸ διυλιστήριον αὐτό, τὸ συναλλαγματικὸ ὄφελος τῆς χώρας ἀπ' αὐτὸ δὲν θὰ ξεπερνᾶει τὰ 3,0 ἕως 3,5 ἑκατομ. δολλάρια.

— Πραγματικὰ ὅμως, ἡ κατανάλωσις ἀπ' τὸ Β' Διυλιστήριον μπορεῖ νὰ ἐκτιμηθῆι σὲ 500 — 600 χιλ. τόννους εἰσαγομένους πέρα ἀπ' τὴν παραγωγὴν τοῦ Α' Διυλιστηρίου. Ἄν ἐκτιμήσωμε σὲ 300 — 500 χιλ. τόννους ἀκόμη γιὰ τὰ πετροχημικὰ καὶ 200 — 300 χιλ. τόννους ἐπαύξεισιν κατανάλωσις, φθάνομε τὸ ποσοῦ τῶν 1.200.000 τόννους περίπου, δηλαδὴ τὸ 1/2 τῆς δυναμικότητος τοῦ Β' Διυλιστηρίου.

Ἄρα τὸ συναλλαγματικὸ ὄφελος ἀπ' τὴν μὴ εἰσαγωγὴν ἐτοίμων προϊόντων πετρελαίου δὲν φθάνει οὔτε τὰ 2 ἑκατ. δολλάρια, ἂν ὑπολογισθῆι ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ τῆς τιμῆς τῶν ἐτοίμων προϊόντων πετρελαίου σὲ σχέση μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἀργοῦ πετρελαίου, τὴν προβλεπομένην ἀπ' τὴν Σύμβασιν ΕΣΣΟ - ΠΑΠΠΑΣ.

Ἄπ' τὰ πιὸ πάνω συνάγεται ὅτι: καμμιά εὐνοϊκὴ γιὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἑλλην. Δημοσίου τροποποίησις δὲν ἔγινε στὴν ἀρχικὴ Σύμβασις, σχετικὰ μὲ τὸ Β' Διυλιστήριον, ἐκτὸς ἀπὸ α) τὴν κατοχύρωσιν τοῦ 0,50 δολλ. κατὰ βαρέλιον ἐσωτερικῆς κατανάλωσις, (ποσοῦ συνολικοῦ σύμφωνα μὲ τὰ πιὸ πάνω 2,5 ἑκατ. δολλαρίων περίπου), β) τὴν πιθανὴν διάθεσιν τοῦ πιθανοῦ πετρελαίου Bolayim γ) τὴν πιθανὴν χρησιμοποίησιν σὲ τιμὰς συμφερτικὰς γιὰ τὸν ἀνάδοχον τοῦ πιθανῶς ἀνευρεθησομένου ἑλλην. πετρελαίου καὶ δ) τὴν προμήθειαν νάφθης σὲ τιμὰς συναγωνιστικὰς στὶς πιθανὸν ἑλληνικὰς πετροχημικὰς βιομηχανίας.

(Συνεχίζεται)